EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 31.3.2021.
COM(2021) 152 final

2021/0075 (NLE)

Prijedlog

# PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA

## o ovlaštenju Hrvatske da primijeni oslobođenje od poreza na plinsko ulje koje se upotrebljava za rad strojeva za humanitarno razminiranje u skladu s člankom 19. Direktive 2003/96/EZ

# OBRAZLOŽENJE

## 1. KONTEKST PRIJEDLOGA

### • Razlozi i ciljevi prijedloga

Oporezivanje energenata i električne energije u Uniji uređeno je Direktivom Vijeća 2003/96/EZ od 27. listopada 2003. o restrukturiranju sustava Zajednice za oporezivanje energenata i električne energije[1] („Direktiva o oporezivanju energije” ili „Direktiva”).

U skladu s člankom 19. stavkom 1. Direktive, dodatno odredbama utvrđenima posebno u njezinim člancima 5., 15. i 17., odlučujući jednoglasno na prijedlog Komisije, Vijeće može ovlastiti bilo koju državu članicu da uvede daljnja oslobođenja ili sniženja razine oporezivanja radi provođenja pojedinih politika.

Provedbenom odlukom Vijeća 2014/921/EU od 16. prosinca 2014.[2] Hrvatska je već dobila ovlaštenje za primjenu oslobođenja od poreza na plinsko ulje koje se upotrebljava za rad strojeva za humanitarno razminiranje u skladu s člankom 19. Direktive 2003/96/EZ.

Cilj je ovog prijedloga produljiti to ovlaštenje u skladu sa zahtjevom Hrvatske s obzirom na to da je postojeće odstupanje isteklo 19. prosinca 2020. Ovim se izuzećem nastoje smanjiti troškovi pravnih osoba koje su registrirane za provedbu djelatnosti razminiranja i na taj način ubrzati te aktivnosti i pridonijeti provedbi politike humanitarnog razminiranja u Hrvatskoj.

Aktivnosti razminiranja odvijaju se u skladu s Međunarodnom konvencijom o zabrani uporabe, stvaranja zaliha, proizvodnje i prijenosa protupješačkih mina i o njihovu uništenju (Konvencija iz Ottawe) iz 1998. i Međunarodnom konvencijom o kazetnom streljivu potpisanom 2018. u Oslu, kojom se zabranjuje svako korištenje, proizvodnja, prijenos i stvaranje zaliha kazetnog streljiva i uspostavlja okvir za suradnju i pomoć u osiguravanju razminiranja kontaminiranih područja, kao i u skladu s hrvatskim Zakonom o protuminskom djelovanju (NN 110/15, 118/18 i 98/19).

Republika Hrvatska je 2018. u skladu s člankom 5. Konvencije iz Ottawe podnijela drugi zahtjev za produljenje roka za razminiranje. Zahtjev je odobren na Sedamnaestom sastanku država stranaka Konvencije te je sada određen novi rok 1. ožujka 2026. za dovršetak aktivnosti razminiranja.

U skladu s produljenjem roka za razminiranje i dopisom od 18. rujna 2020. hrvatska nadležna tijela obavijestila su Komisiju o svojoj namjeri produljenja oslobođenja od poreza na plinsko ulje koje se upotrebljava za rad strojeva za humanitarno razminiranje do 19. prosinca 2026. Dodatne informacije dostavljene su u dopisima od 13. listopada i 6. studenoga 2020.

Namjera Hrvatske je nastaviti s primjenom oslobođenja od poreza na plinsko ulje koje se upotrebljava za rad strojeva za humanitarno razminiranje u skladu s člankom 19. Direktive 2003/96/EZ.

Zatraženo razdoblje valjanosti odstupanja traje od 19. prosinca 2020. do 19. prosinca 2026., čime se nastavlja na postojeće odstupanje i nalazi se unutar okvira najduljeg razdoblja dopuštenog člankom 19. Direktive o oporezivanju energije.

---

[1] SL L 283, 31.10.2003., str. 51.–70.

[2] SL L 363, 18.12.2014., str. 50.–51.

Cilj mjere koju će Hrvatska primijeniti jest pružanje poticaja za brže razminiranje minski sumnjivih područja i oslobađanje poljoprivrednog zemljišta i šuma te ih tako ponovno učiniti dostupnima za gospodarske aktivnosti. Od mjere se očekuju i izravni pozitivni učinci na život i zdravlje ljudi u područjima kontaminiranim minsko-eksplozivnim sredstvima i neeksplodiranim ubojnim sredstvima.

Mjera se sastoji od oslobođenja od plaćanja trošarine na plinsko ulje koje se koristi za rad strojeva za humanitarno razminiranje područja kontaminiranih minama, tako da se oslobođenje odobrava samo pravnim subjektima registriranima za razminiranje. Mjera se provodi povratom trošarina. Strojevi koji će upotrebljavati plinsko ulje oslobođeno od trošarina razvrstat će se prema njihovoj namjeni, radnom alatu i načinu rada. Nadležni odjeli Hrvatskog centra za razminiranje nadgledat će i voditi evidenciju o radu strojeva. Za svaki stroj postojat će poseban obrazac u kojem će se po danima evidentirati sati rada, ostvareni učinak i potrošnja goriva. Po završetku projekta subjekt ovlašten za razminiranje podnijet će obrazac zahtjeva za povrat trošarine za svoje strojeve na radilištu te mu priložiti obrasce s dnevnikom rada za svaki stroj. U skladu sa svojim općim nadležnostima za nadzor nad provedbom trošarinskih propisa, Carinska uprava Ministarstva financija provodit će sustavnu kontrolu upotrebe goriva za rad strojeva za razminiranje na temelju informacija o lokaciji na kojoj se izvodi razminiranje.

Prema podacima koje su dostavila hrvatska nadležna tijela, u Hrvatskoj postoje 44 ovlaštena subjekta s 43 stroja koji se upotrebljavaju za humanitarno razminiranje. Međutim, nije predviđeno da mjera bude ograničena samo na te akreditirane subjekte, nego će se primjenjivati na sve nove akreditirane subjekte i strojeve za razminiranje koji se u budućnosti mogu upotrebljavati u tu svrhu. Hrvatski centar za razminiranje provodi postupak akreditacije i vodi evidenciju o svim novim strojevima koji se namjeravaju upotrebljavati za humanitarno razminiranje.

Bez primjene ove mjere gospodarski subjekti s opremom i dozvolom za razminiranje na području Hrvatske dužni su plaćati nacionalnu stopu trošarina na plinsko ulje koje se upotrebljava kao pogonsko gorivo koja iznosi 3 060 HRK/100 l (približno 404 EUR na temelju valutnog tečaja 1 EUR = 7,5630 HRK od 1. listopada 2020.) i koja se primjenjuje na pogonsko gorivo, uključujući njegovu uporabu u nepokretnim motorima, teškim strojevima i vozilima namijenjenima za korištenje izvan javnih putova (članak 8. stavak 2. točke (b), (c) i (d) Direktive o oporezivanju energije). Vremenski ograničeno oslobođenje od poreza omogućilo bi gospodarskim subjektima da smanje troškove aktivnosti razminiranja u ograničenom vremenskom razdoblju, što bi stvorilo poticaj za intenziviranje njihova rada u razdoblju primjene mjere. Time će se ubrzati postupak razminiranja. Korisnici mjere su pravne osobe kojima je Ministarstvo unutarnjih poslova izdalo dozvolu za razminiranje u skladu sa Zakonom o protuminskom djelovanju (NN 110/15, 118/18 i 98/19 i posjeduju strojeve akreditirane u skladu s Pravilnikom o načinu obavljanja poslova razminiranja, kontrole kvalitete, općeg i tehničkog izvida i obilježavanja minski sumnjivog područja (NN 53/07, 39/11 i 57/13).

Hrvatska je zatražila da se ovlaštenje izda do 19. prosinca 2026., počevši od 19. prosinca 2020., nastavljajući bez prekida postojeće odstupanje i u okviru najduljeg razdoblja navedenog u članku 19. stavku 2. Direktive.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Oporezivanje plinskog ulja koje se koristi u industrijske i komercijalne svrhe uređeno je Direktivom 2003/96/EZ, a posebno njezinim člankom 8. Člancima 5., 15. i 17. omogućuje se

državama članicama da primjenjuju diferencirane poreze na određene načine uporabe plinskog ulja, uključujući oslobođenja i sniženja. Međutim, tim se odredbama ne predviđa oslobođenje od poreza za plinsko ulje koje se upotrebljava za rad strojeva za humanitarno razminiranje.

*Odredbe iz Direktive o oporezivanju energije*

*Procjena mjere na temelju članka 19. Direktive 2003/96/EZ*

Tekst članka 19. stavka 1. prvog podstavka Direktive glasi:

*Dodatno odredbama u prethodnim člancima, posebno člancima 5., 15. i 17., djelujući jednoglasno na prijedlog Komisije, Vijeće može ovlastiti bilo koju državu članicu da uvede daljnja oslobođenja ili sniženja radi provođenja pojedinih politika.*

Mogućnost uvođenja povoljnijeg poreznog tretmana za plinsko ulje koje se upotrebljava za rad strojeva za humanitarno razminiranje može se predvidjeti u skladu s člankom 19. Direktive jer je cilj tog članka omogućiti državama članicama uvođenje dodatnih oslobođenja ili sniženja radi provedbe pojedinih politika.

Hrvatska je zatražila da se mjera primjenjuje šest godina, što je najdulje razdoblje dopušteno člankom 19. stavkom 2. To je razdoblje u skladu s međunarodnim obvezama Hrvatske o završetku razminiranja.

Međutim, odstupanjem se ne bi smio ugroziti budući razvoj postojećeg pravnog okvira pa je za odstupanje potrebno uzeti u obzir predstojeću reviziju Direktive o oporezivanju energije te mogućnost da Vijeće donese pravni akt na temelju prijedloga Komisije o izmjeni Direktive o oporezivanju energije. To se preispitivanje temelji na evaluaciji Direktive o oporezivanju energije[3] i zaključcima Vijeća o okviru EU-a za oporezivanje energije od 28. studenoga 2019.[4] Vijeće je u svojim zaključcima pozvalo Komisiju da analizira i ocijeni moguće opcije s ciljem da se u dogledno vrijeme objavi prijedlog revizije Direktive o oporezivanju energije; osim toga, pozvalo je Komisiju da posveti posebnu pozornost području primjene Direktive, minimalnim stopama te posebnim poreznim olakšicama i izuzećima.

Stoga, iako se čini primjerenim izdati ovlaštenje za zatraženo razdoblje, odstupanje bi trebalo odobriti pod uvjetom da se opća pravila o tom pitanju ne počnu primjenjivati prije 19. prosinca 2026.

*Pravila o državnim potporama*

Hrvatska nadležna tijela namjeravaju primijeniti oslobođenje od poreza na plinsko ulje koje se upotrebljava za rad strojeva za humanitarno razminiranje povratom cjelokupnog iznosa trošarine svakom registriranom subjektu uključenom u aktivnosti razminiranja. Hrvatska nadležna tijela tvrde da mjera nije oblik državne potpore. Ovim se prijedlogom ne dovodi u pitanje ocjena mjere u skladu s pravilima o državnim potporama. Nadalje, prijedlogom provedbene odluke Vijeća ne dovodi se u pitanje obveza države članice da osigura usklađenost s pravilima o državnim potporama.

[3] SWD(2019) 329 final.

[4] Zaključci Vijeća od 28. studenoga 2019., 14608/19, FISC 458.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

*Zdravstvena politika i politika očuvanja okoliša*

Tražena mjera odnosi se uglavnom na zdravstvenu i okolišnu politiku EU-a, u mjeri u kojoj će pomoći bržem smanjenju područja Republike Hrvatske koja su kontaminirana minsko-eksplozivnim sredstvima i koja predstavljaju opasnost za život i zdravlje ljudi te domaće i divlje životinje. Ciljevi koje se želi postići ovom mjerom su regionalne i sektorske prirode, s obzirom na to da se područja koja će se razminirati nalaze u različitim regijama Republike Hrvatske, a sektori obuhvaćeni mjerom su poljoprivreda i šumarstvo. Primjena mjere ima izravne pozitivne učinke na zaštitu života i zdravlja ljudi u područjima kontaminiranima minama i neeksplodiranim ubojnim sredstvima.

*Prometna politika*

Mjera je ograničena na plinsko ulje koje se upotrebljava za rad akreditiranih strojeva za posebne namjene, konstruiranih i proizvedenih isključivo u svrhu razminiranja miniranog područja te je ograničena na područje Republike Hrvatske koje je kontaminirano minsko-eksplozivnim sredstvima. Potrebno je napomenuti i da se ti strojevi ne mogu upotrebljavati ni za kakav oblik prijevoza na javnim cestama.

*Unutarnje tržište i pošteno tržišno natjecanje*

U navedenim okolnostima mjera je prihvatljiva i u smislu pravilnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta i potrebe da se osigura pošteno tržišno natjecanje. To je posebno jasno s obzirom na to da se mjerom ne daje prednost određenim poduzećima jer će se primjenjivati na sve poslovne subjekte koji su uključeni u humanitarno razminiranje u Hrvatskoj. Isto tako, ova mjera neće utjecati na trgovinu unutar EU-a s obzirom na to da je specifične prirode i da je ograničena na područja u Republici Hrvatskoj koja su kontaminirana minsko-eksplozivnim sredstvima.

Stoga se može zaključiti da je mjera u skladu s politikama Unije u području zdravstva, očuvanja okoliša, prometa i tržišnog natjecanja.

S obzirom na trajanje predloženog produljenja odobrenja za oslobođenje od poreza nije vjerojatno da će se analiza iz prethodnih odlomaka promijeniti prije datuma isteka mjere.

## 2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Članak 19. Direktive Vijeća 2003/96/EZ.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Područje neizravnog oporezivanja obuhvaćeno člankom 113. UFEU-a samo po sebi nije u isključivoj nadležnosti Europske unije u smislu članka 3. UFEU-a.

Međutim, u skladu s člankom 19. Direktive 2003/96/EZ Vijeću je u okviru sekundarnog prava dana isključiva nadležnost za ovlašćivanje države članice da uvede daljnja oslobođenja ili sniženja u smislu te odredbe. Stoga države članice ne mogu preuzeti ulogu Vijeća. U skladu s tim, načelo supsidijarnosti ne može se primijeniti na ovu provedbenu odluku. U svakom slučaju, s obzirom na to da ovaj akt nije nacrt zakonodavnog akta, nije ga potrebno proslijediti nacionalnim parlamentima u skladu s Protokolom br. 2 uz Ugovore radi preispitivanja usklađenosti s načelom supsidijarnosti.

- **Proporcionalnost**

Prijedlog je u skladu s načelom proporcionalnosti. Oslobođenje od poreza ne prelazi razinu koja je nužna za postizanje predmetnog cilja.

- **Odabir instrumenta**

Predloženi je instrument provedbena odluka Vijeća. Člankom 19. Direktive 2003/96/EZ predviđena je samo ta vrsta mjere.

## 3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- ***Ex post* evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Nije potrebna evaluacija postojećeg zakonodavstva zbog ove mjere.

- **Savjetovanja s dionicima**

Ovaj prijedlog temelji se na zahtjevu koji je podnijela Hrvatska i odnosi se samo na tu državu članicu.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Nije bilo potrebno obratiti se vanjskim stručnjacima.

- **Procjena učinka**

Ovaj se prijedlog odnosi na davanje odobrenja pojedinoj državi članici na njezin zahtjev pa stoga procjena učinka nije potrebna.

Preostala minski sumnjiva područja u Republici Hrvatskoj obuhvaćaju 295,9 $km^2$ u osam županija i 50 gradova i općina. U tim je područjima zabranjen svaki ulazak i kretanje.

Trenutačne aktivnosti razminiranja obavlja 617 pirotehničara, voditelja lokacija i pomoćnog osoblja koji su zaposlenici 44 pravna subjekta ovlaštena za poslove razminiranja. Postupci razminiranja provode se s pomoću 43 posebno konstruirana stroja za razminiranje.

Prema podacima koje je dostavila Hrvatska mjera će imati ograničeni učinak na porezne prihode. Hrvatska tijela procjenjuju da će ukupni porezni rashodi koji proizlaze iz mjere iznositi 3 199 475 HRK (približno 423 043 EUR) za ukupno trajanje mjere od šest godina.

Hrvatska očekuje da će mjera imati pozitivan učinak na uspješan i pravodoban dovršetak aktivnosti razminiranja smanjenjem operativnih troškova gospodarskih subjekata uključenih u razminiranje.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Mjerom se ne predviđa pojednostavnjivanje. Ona se temelji na zahtjevu koji je podnijela Hrvatska i odnosi se samo na tu državu članicu.

- **Temeljna prava**

Mjerom se ne utječe na temeljna prava.

## 4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Mjera ne dovodi do financijskog ili administrativnog opterećenja Unije. Prijedlog stoga ne utječe na proračun Unije.

## 5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Nije potreban plan provedbe. Ovaj se prijedlog odnosi na ovlaštenje za oslobađanje od poreza koje se izdaje pojedinačnoj državi članici na njezin zahtjev. Daje se na ograničeno razdoblje do 19. prosinca 2026. Mjera se može revidirati u slučaju zahtjeva za produljenjem nakon isteka razdoblja valjanosti.

- **Dokumenti s objašnjenjima (za direktive)**

Za ovaj prijedlog nije potrebna objava dokumenata s objašnjenjima o prenošenju.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

Člankom 1. Hrvatskoj će se dopustiti da primijeni oslobođenje od poreza na plinsko ulje koje se upotrebljava za rad strojeva za humanitarno razminiranje u skladu s člankom 19. Direktive 2003/96/EZ.

Člankom 2. ovlaštenje se odobrava s učinkom od 19. prosinca 2020., kao nastavak ovlaštenja na temelju postojeće Provedbene odluke Vijeća 2014/921/EU, do 19. prosinca 2026., što je najdulje razdoblje od šest godina dopušteno u skladu s Direktivom, kako je zatražila Hrvatska.

2021/0075 (NLE)

Prijedlog

**PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA**

**o ovlaštenju Hrvatske da primijeni oslobođenje od poreza na plinsko ulje koje se upotrebljava za rad strojeva za humanitarno razminiranje u skladu s člankom 19. Direktive 2003/96/EZ**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2003/96/EZ od 27. listopada 2003. o restrukturiranju sustava Zajednice za oporezivanje energenata i električne energije[1], a posebno njezin članak 19.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Provedbenom odlukom Vijeća 2014/921/EU[2] Hrvatska je ovlaštena do 19. prosinca 2020. primjenjivati oslobođenje od poreza na plinsko ulje koje se upotrebljava za rad strojeva za humanitarno razminiranje u skladu s člankom 19. Direktive 2003/96/EZ.

(2) Hrvatska je 18. rujna 2020. zatražila odobrenje za nastavak primjene oslobođenja od poreza na plinsko ulje koje se upotrebljava za rad strojeva za humanitarno razminiranje u razdoblju od 19. prosinca 2020. do 19. prosinca 2026. Na zahtjev Komisije, Hrvatska je 13. listopada i 6. studenoga 2020. dostavila dodatne informacije radi potkrjepljivanja svojeg zahtjeva.

(3) Predviđenim oslobođenjem od poreza Hrvatska namjerava ubrzati razminiranje preostalih područja koja su kontaminirana minsko-eksplozivnim sredstvima u različitim regijama. Mjera bi time imala izravne pozitivne učinke na život i zdravlje ljudi u tim regijama.

(4) Mjera bi trebala biti ograničena na akreditirane strojeve za posebne namjene koji su posebno konstruirani i izrađeni za poslove čišćenja miniranih područja.

(5) Mjera bi trebala biti ograničena na područja koja su kontaminirana minsko-eksplozivnim sredstvima na državnom području Republike Hrvatske.

(6) Mjera bi se trebala primjenjivati na sve subjekte koji su uključeni u humanitarno razminiranje u Hrvatskoj pa se stoga neće dati nikakva ekonomska korist određenom uključenom gospodarskom subjektu.

(7) Prema tome, mjera je prihvatljiva u pogledu pravilnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta i potrebe da se osigura pošteno tržišno natjecanje te je u skladu s politikama Unije u području zdravstva, okoliša, energetike i prometa.

---

[1] SL L 283, 31.10.2003., str. 51.

[2] Provedbena odluka Vijeća 2014/921/EU od 16. prosinca 2014. o ovlaštenju Hrvatske da primijeni oslobođenje od poreza na plinsko ulje koje se upotrebljava za rad strojeva za humanitarno razminiranje u skladu s člankom 19. Direktive 2003/96/EZ (SL L 363, 18.12.2014., str. 150.).

(8) Svako ovlaštenje odobreno u skladu s člankom 19. stavkom 1. Direktive 2003/96/EZ mora biti strogo vremenski ograničeno. Kako bi se uključenim gospodarskim subjektima pružila dovoljna razina sigurnosti i dovoljno vremena da zaključe postupak razminiranja kontaminiranih područja, primjereno je dati ovlaštenje za razdoblje od šest godina.

(9) Kako bi se gospodarskim subjektima uključenima u djelatnosti razminiranja pružila pravna sigurnost i izbjeglo moguće povećanje administrativnog opterećenja koje bi nastalo promjenom primjenjive porezne stope, Hrvatska bi trebala moći bez prekida primjenjivati oslobođenje od poreza na plinsko ulje koje se upotrebljava za rad strojeva za humanitarno razminiranje. Zatraženo ovlaštenje trebalo bi stoga izdati s učinkom od 19. prosinca 2020. kako bi se bez prekida nastavilo na prethodno uređenje na temelju Provedbene odluke 2014/921/EU.

(10) Ovom se Odlukom ne dovodi u pitanje primjena pravilâ Unije o državnim potporama,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

*Članak 1.*

Hrvatska se ovlašćuje da oslobodi od oporezivanja plinsko ulje koje se upotrebljava za rad strojeva za humanitarno razminiranje na njezinu državnom području. Mjera je ograničena na akreditirane strojeve za posebne namjene koji su posebno konstruirani i izrađeni za poslove čišćenja miniranih područja.

*Članak 2.*

Ova se Odluka primjenjuje od 19. prosinca 2020. do 19. prosinca 2026.

Međutim, ako Vijeće, postupajući na temelju članka 113. ili druge relevantne odredbe Ugovora o funkcioniranju Europske unije, utvrdi opća pravila o poreznim pogodnostima za humanitarno razminiranje, ova Odluka prestaje se primjenjivati na dan početka primjene tih općih pravila.

*Članak 3.*

Ova je Odluka upućena Hrvatskoj.

Sastavljeno u Bruxellesu

*Za Vijeće*
*Predsjednik*